

Dlaczego Śląsk ?

Śląsk był i jest ojczyzną wielu narodów, wielu kultur i tradycji. Kiedyś mieszały się tutaj wpływy i interesy królestw i księstw: śląskich, polskich, czeskich; wielkich cesarstw: Prus, Rosji i Austrii, później Polski, Niemiec i Czech (-osłowacji). Ten szczególny region jest doskonałym celem turystycznych wypraw dla szukających miejsc o bogatej historii i pięknym krajobrazie, żłaknionych ciekawej oferty kulturalnej i unikalnej przyrody. Poznając Śląsk szczególnie dużo o sobie samych i wzajemnych relacjach mogą dowiedzieć się przyjeżdżający tutaj z innych regionów swoich krajów Polacy i Niemcy. Śląsk jest po prostu ciekawy.

Śląsk jest blisko. Przyciągał kupców, przemysłowców, poszukiwaczy złota i przygód, religijnych innowierców i koronowane głowy. Był powodem wojen, świadkiem przemarszu wojsk z najdalszych zakątków Europy i przykładem współżycia w czasach pokoju. To fascynujący kraj w środku zjednoczonej Europy, pomiędzy Małopolską a Saksonią, między Wielkopolską a Morawami.

Dlaczego inaczej ?

... ponieważ Śląsk to mozaika, która jest trudna do jednoznacznego uchwycenia i zawsze potrafi zaskoczyć. Śląsk jest inny niż chciało by wielu ... Nie pozna, nie zrozumie i nie zachwyci się tą krainą ten kto będzie patrzył na niego tylko z jednej perspektywy.

Śląsk bowiem to połączenie ...

- **niszczącego naturę przemysłu** (widoczny np. w hutniczo - kopalniany krajobrazie Katowic, Chorzowa czy Bytomia) **i przepięknej, unikalnej na skalę europejską przyrody** (obecne np. w 62 rezerwatach przyrody na Górnym Śląsku, unikalnych egzemplarzach fauny i flory Sudetów, Borów Dolnośląskich, rezerwatu ptaków w Stawach Przemkowskich ...)

Ale nie tylko: bo Śląsk to też dzikie nurty Odry i malownicze zalewy (np. zapory na rzece Kwisie, Jezioro Żywieckie), to największe w Polsce skupisko uzdrowisk i sanatoriów (Uzdrowiska Kłodzkie, Cieplice),

- **naukowego centrum** (np. w postaci prężnego od 1703 roku Uniwersytetu Wrocławskiego, poprzez 12 śląskich noblistów, ważnych dla średniowiecznej nauki europejskiej gimnazjów i szkół państwowych oraz zakonnych: Gimnazjum św. Macieja i św. Elżbiety we Wrocławiu, cysterskie gimnazjum w Rudach, jezuickie Carolinum w Nysie)

i centrum religijnego

(dzięki śląskim świętym i błogosławionym: św. Jackowi i bł. Czesławowi z Kamienia Śl., św. Jadwidze; licznym śląskim sanktuariom: Bardo Śląskie, Piekary Śląskie, Góra św. Anny, Trzebnica, Krzeszów, Legnickie Pole, Wambierzyce, ...)

Ale nie tylko: bo Śląsk to też ojczyzna nieuchwytniej i płodnej mistyki (jak np. zgorzeleckiego szewca Jakuba Böhme czy wrocławskiego romantyka, inspiratora twórczości Adama Mickiewicza - Angelusa Silesiusa),

- **dwóch dominujących kultur i narodów: niemieckiej** (jako część Państwa Pruskiego - to miejsce urodzenia i wychowania ważnych dla kultury niemieckiej postaci: Josefa von Eichendorffa, Gerharta Hauptmanna, Aloisa Alzheimera

, Dietricha

Bonhoeffera, pisarza i ilustratora Janoscha czy dyrygenta Kurta Masura czy nurtów społecznych: Wojen śląskich, industrializacji, kampanii antynapoleońskiej z 1813 roku

i polskiej

(dzięki stosunkowo dużej mniejszości polskiej na pruskim Śląsku, powszechnemu polskiemu dialektowi "wasserpölnisch" czy owianymi legendami Powstaniom śląskim)

Ale nie tylko: bo Śląsk to przede wszystkim ojczyzna tutejszych mieszkańców - Ślązaków. A razem z nimi Czechów i Żydów - o czym świadczą ich prężne wspólnoty, bogate nekropolie i wkład w śląską kulturę (mp. w postaci czeskich źródeł nazw wielu miast śląskich, wpływu

mieszkańców żydowskich na bogacenie się miast),

- **powodów do dumy** (jak w przypadku np. antyhitlerowskiego kręgu z Krzyżowej, pojednania polsko-niemieckiego) **i tematów trudnych** (związanych z Powstaniami śląskimi, okresem rządów niemieckiego narodowego socjalizmu na Śląsku, wypędzeniami i przypędzeniami po 1945 roku, obozami pracy dla wysiedlonej ludności niemieckiej takimi jak np. w Łambinowicach)

Ale nie tylko: bo Śląsk to też centra rozrywki i masowego wypoczynku (np. w Karkonoszach - jednym z najstarszych celów wypraw turystycznych w Europie, krajoznawczej roli góry Ślęży),

- **ciężkiej pracy** (pracy na roli, etosu pracy w kopalniach, hutach) **i bajkowych fortun kapitalistycznych** (widoczne np. w losach jednego z najbogatszych Europejczyków XIX wieku Karola Godulli i związanej z nim historii śląskiego Kopciuszka)

Ale nie tylko: bo Śląsk to też magia licznych legend, baśni i przypowieści: o Liczyrzepie - "Duchu Karkonoszy", górnym Skarbku czy Meluzynie, legend związanych z żywotem Świętej Jadwigi; to folklor lokalnych utopców i duchów,

- **wojen** (od bitwy w turkami na Legnickim Polu w 1241 roku, poprzez Wojnę 30 letnią, Wojny Śląskie, Kampanię Napoleońską i Bitwę pod Legnicą, Lutynią, imponujące twierdze: w Nysie, Kłodzku, Głogowie, Srebrnej Górze po "Festung Breslau" roku 1945 roku)

okresu pokoju

(widoczne np. jako Kościoły Pokoju z XVII wieku powstałe w Głogowie, Jaworze i Świdnicy, rozwój architektury i sztuki od gotyku przez barok do modernizmu z takimi perełkami architektury jak Krzeszów, Lubiąż, Wrocław czy Nysa, to pierwsza na terenie (obecnej) Polski linia kolejowa z 1842 roku na trasie Wrocław-Oława)

Ale nie tylko: bo Śląsk to też azyl do innowierców i wyrzutków: husytów (Husinec-Gęsiniec, Góry Sowie), walonów (Wrocław i Karkonosze), waldensów (Karkonosze, Świdnica), protestanckich tyrolczyków (Mysłakowice), schwenckfeldystów (Kłodzko i Bystrzyca Kłodzka), osadników z Flandrii (Wilamowice),

- **bieli** (zaśnieżonych przez większość roku szczytu Śnieżki czy bieli cementowej Opolszczyzny)   **i czerni** (węglowego zagłębia)

Ale nie tylko: bo Śląsk to też zieleni licznych lasów gdzie urządzano polowania (Pszczyna, Kliczków), to kolor złoty z rodowego herbu Piastów śląskich i wielu herbów miast śląskich, to błękit Odry i wielu śląskich rzek, to czerwieni okiennic górniczych "familoków",

- **przenikania się kultur z północy i południa** (Bursztynowy szlak z Gdańska przez Pragę do Rzymu, który wzbogacał Wrocław, Świdnicę i Kłodzko)

a cywilizacjami wschodu i zachodu

(transportujące swoje towary tzw. Wysoką Drogą vel. Via Regia prowadząca z Kijowa, Krakowa do Drezna i dalej na zachód który wzbogacał Zgorzelec, Legnicę, Środę Śl., Opole)

Ale nie tylko: bo Śląsk to też ważne pielgrzymie szlaki i trakty (Droga św. Jakuba, szlak cysterski), to też graniczne miasta czerpiące z wymiany handlowej swoje bogactwo (Cieszyn, Mysłowice, Görlitz, Oświęcim).